

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Педагогічний факультет

Кафедра педагогіки та освітнього менеджменту імені Богдана Ступарика

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ПЕДАГОГІКА»

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Освітня програма: «Середня освіта (українська мова і література)»

Спеціальність: 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями)

Спеціалізація: 014.01 Українська мова і література

Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри педагогіки та
освітнього менеджменту імені Богдана Ступарика
Протокол № 01 від 28 серпня 2023 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Педагогіка
Викладач (-і)	Паска Тарас Валерійович, доктор філософії
Контактний телефон викладача	0988386043
Е-mail викладача	taras.paska@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	9 кредитів ЄКТС, 270 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Очно/дистанційно (четвер 14:00-16:00)
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Курс спрямований на формування у студентів адекватного розуміння процесу педагогічної діяльності, навчання та виховання не як одностороннього, безпосереднього впливу викладача на особистість молодої людини, а як педагогічної взаємодії суб'єктів спільної діяльності. Тематика, зміст програми орієнтовані на оволодіння студентами відповідними знаннями, загальними вміннями та навичками організації педагогічної взаємодії з молодими людьми, навчально-виховного процесу у напрямі розвитку особистості.</p> <p>Основні теоретичні положення, ідеї курсу розглядаються через призму психологічних механізмів, закономірностей, законів природного розвитку людини, її пізнавальної діяльності, становлення особистісних рис, що є умовою творчого пошуку вчителем шляхів, методів, засобів організації педагогічної взаємодії з учнями, здійснення опосередкованого впливу на особистість у цьому процесі. Загальні положення спираються на знання студентами філософії як методологічної бази, психології як теоретичної основи і сприяють кращому подальшому оволодінню методикою психолого-педагогічної діяльності у закладах середньої освіти.</p> <p>Вивчення курсу «Педагогіка» відбувається шляхом обговорення, рефлексії, осмислення студентами власного життєвого досвіду, професійних уявлень, вироблення власного бачення, поглядів стосовно педагогічної взаємодії з молодою людиною, набуття відповідних умінь та навичок, передбачає огляд, аналіз, оцінку теоретичних положень викладачем у взаємодії зі студентами під час лекцій.</p> <p>Практично-семінарські заняття орієнтовані на самостійну підготовку студентами проєктів, творчих робіт, ситуаційних вправ, їхнього представлення та обговорення у групі, аналіз педагогічних ситуацій, фрагментів навчально-виховного процесу з позиції теоретичних ідей, концепцій, власних педагогічних поглядів, організацію мікрорекламування студентів.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p>Метою вивчення навчальної дисципліни є забезпечення загальнопедагогічної і професійної підготовки майбутніх вчителів, озброєння студентів ґрунтовними знаннями теоретичних основ сучасної педагогіки, формування умінь і навичок, необхідних для організації навчання і виховання учнів в умовах реформування освіти відповідно до Закону України «Про освіту».</p> <p>Основними цілями вивчення дисципліни є:</p> <ul style="list-style-type: none"> - засвоєння ключових положень і проблематики сучасної педагогіки; - опанування теоретико-методологічними підходами до вивчення предмета, основними поняттями і категоріями педагогіки; - ознайомлення із методами науково-педагогічних досліджень і формування у студентів умінь користуватися цими методами у практичній діяльності; - з'ясування змісту професійної діяльності вчителя, основ його педагогічної майстерності та педагогічної техніки; - допомога студентові у набутті умінь теоретичного проєктування та практичного конструювання освітнього процесу, спрямованого на розвиток особистості учнів та їх творчу самореалізацію, передовсім шляхом проведення уроків і годин класного керівника; - сприяння засвоєнню методів і форм організації навчального й виховного процесів у закладі середньої освіти; 	

- спонування студентів до подальшої самоосвіти і самовиховання, розвитку особистісних якостей майбутнього педагога, відповідального ставлення до виконання обов'язків учителя;
- формування потреби постійно займатися самонавчанням і самовдосконаленням.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Інтегральна компетентність – Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі й практичні проблеми в галузі середньої освіти, що передбачає застосування теорій і методів освітніх наук і характеризується комплексністю й невизначеністю педагогічних умов організації навчально-виховного процесу в загальноосвітніх навчальних закладах I-III рівнів акредитації.

Результатом вивчення дисципліни має бути сформованість таких компетентностей:

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу, вироблення власної дослідницької стратегії й реалізації її у професійній діяльності.

ЗК 3. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології в практичній діяльності.

ЗК 5. Здатність вільно і грамотно, усно та письмово спілкуватися державною мовою, утверджувати національні гуманістичні ідеали, мовне й культурне багатство України.

ЗК 7. Здатність навчатися й оволодівати новими знаннями.

ЗК 10. Здатність до формування навичок здорового способу життя й гармонійного розвитку людини, збереження довкілля.

ЗК 12. Здатність виконувати власне дослідження на належному рівні.

Фахові компетентності спеціальності (ФК):

ФК 2. Здатність формувати в учнів предметні компетентності.

ФК 4. Здатність кваліфіковано застосовувати сучасні методи й освітні технології навчання, реалізовувати ефективні підходи (особистісно-орієнтований, діяльнісний, компетентнісний) до викладання української мови і літератури, світової літератури на підставі передового вітчизняного досвіду.

ФК 8. Здатність до володіння основними мовознавчими і літературознавчими поняттями, здатність застосовувати їх у процесі аналізу та інтерпретації текстів різних стилів.

ФК 10. Здатність зберігати і примножувати мистецько-культурні цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної сфери.

ФК 13. Здатність розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

Програмні результати навчання:

ПРН 1. Знати сучасні лінгводидактичні засади навчання української мови і літератури.

ПРН 8. Володіти комунікативною мовленнєвою компетентністю з української та іноземної мови (лінгвістичний, соціокультурний, прагматичний компоненти відповідно до загальноєвропейських рекомендацій із мовної освіти), здатний удосконалювати й підвищувати власний компетентнісний рівень у вітчизняному та міжнародному контексті.

ПРН 9. Володіти різними видами аналізу художнього твору, визначає його жанрово-стильову своєрідність, місце в літературному процесі, традиції й новаторство, зв'язок твору із фольклором, міфологією, релігією, філософією, значення для національної та світової культури.

ПРН 10. Знати державний стандарт загальної середньої освіти, навчальні програми з української мови і літератури для закладів освіти та практичні шляхи їх реалізації в різних видах урочної та позаурочної діяльності.

ПРН 17. Здатність до рефлексії, має навички оцінювання непередбачуваних проблем у професійній діяльності й обдуманого вибору шляхів їх вирішення.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	54
семінарські заняття / практичні / лабораторні	36
самостійна робота	180

Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс	Нормативний / вибірковий
3	014 Середня освіта (за предметними спеціальностями)	2	Нормативний
Тематика навчальної дисципліни			
Тема	Кількість годин		
	лекції	заняття	сам. робота
Тема 1. ПРЕДМЕТ І ЗАВДАННЯ ПЕДАГОГІКИ У СВІТЛІ ВИМОГ ВИЩОЇ ШКОЛИ. Педагогіка, її визначення, предмет і завдання. Основні категорії педагогіки. Галузі педагогічної науки. Зв'язок педагогіки з іншими науками. Методологія і методи науково-педагогічного дослідження. Творці педагогіки як науки. Презентація визначних персоналей педагогічної науки (життєпис, педагогічні ідеї, праці): Я.А. Коменський, Й.Г. Песталоцці, Ж.Ж. Руссо, Дж. Локк, О.В. Духнович, К.Д. Ушинський, С.Ф. Русова, Г.Г. Ващенко, А.С. Макаренко, В.О. Сухомлинський. Концепція «Нова українська школа» як спроба реформування середньої освіти в Україні. Закон України «Про освіту»: найважливіші положення та відповідність сучасним освітнім викликам.	6		12
Тема 2. РОЗВИТОК, ВИХОВАННЯ І ФОРМУВАННЯ ОСОБИСТОСТІ. Основні поняття теми. Закономірності розвитку особистості. Головні фактори формування та розвитку особистості. Чинники, які впливають на формування особистості. Вікова періодизація дітей і юнацтва.	6		12
Тема 3. ПЕДАГОГІЧНА МАЙСТЕРНІСТЬ УЧИТЕЛЯ ЗАКЛАДУ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ. Учитель як організатор освітнього процесу у ЗЗСО і його функції. Закон України «Про освіту» (2017 р.) про права, обов'язки і гарантії педагогічних працівників. Зміст основних психолого-педагогічних компетенцій учителя сучасного ЗЗСО. Поняття про педагогічну майстерність учителя, її структура та рівні.	6		12

<p>Професійна етика вчителя як педагогічна дефініція. Поняття про педагогічну доброчесність. Стилї педагогічного спілкування. Педагогічний такт як узагальнений вияв стилю і спілкування вчителя з учнями. Педагогічна техніка у системі професійної майстерності учителя.</p>			
<p>Тема 4. СУТЬ І ЗАВДАННЯ ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ В ЗЗСО. Виховання як процес цілеспрямованого формування особистості. Мета виховання. Кінцева мета виховання. Критерії вихованості. Процес виховання, його специфіка, структурні елементи, рушійні сили. Етапи процесу виховання. Управління процесом виховання. Самовиховання: етапи, методи і прийоми. Перевиховання: суть, принципи, етапи і методи. Шляхи підвищення ефективності процесу виховання. Поняття про закономірності виховання. Принципи виховання. Визначні педагоги минулого і сучасності про принципи виховання. Виховання громадянина-патріота як головне завдання Концепції національно-патріотичного виховання дітей і молоді (Наказ МОН України № 641 від 16 червня 2015 року). Мета та завдання національно-патріотичного виховання відповідно до Концепції національно-патріотичного виховання в системі освіти України (2022). Закономірності виховання, їхнє значення у побудові виховного процесу. Принципи виховання як відображення закономірностей виховного процесу в школі; принципи національного виховання, їх коротка характеристика. Самовиховання – умова ефективності розвитку та формування особистості: суть, етапи, прийоми. Перевиховання: суть, принципи, функції, умови, етапи, прийоми. Основні напрями всебічного гармонійного розвитку особистості.</p>	6		12
<p>Тема 5. ЗАГАЛЬНІ МЕТОДИ, ФОРМИ І НАПРЯМИ ВИХОВАННЯ. Поняття про методи виховання. Класифікація методів виховання: а) методи формування свідомості особистості; б) методи організації діяльності і формування досвіду</p>	6		12

<p>громадської поведінки; в) методи стимулювання діяльності і поведінки; г) методи контролю у вихованні. Поняття про форми виховання. Підходи до їх класифікації. Основні напрями виховання (розумове, моральне, національно-патріотичне, трудове, економічне, естетичне, фізичне, правове, екологічне виховання (загальна характеристика)).</p>			
<p>Тема 6. СУТЬ ПРОЦЕСУ НАВЧАННЯ В ЗЗСО. Поняття про дидактику як теорію навчання, її предмет, завдання й етапи становлення. Виникнення і розвиток дидактики. Основні категорії дидактики. Педагогічний процес і його структурні компоненти. Поняття про процес навчання. Структура процесу засвоєння знань. Види навчання. Оптимізація й інтенсифікація навчання. Закономірності і принципи навчання, їх класифікація і характеристика.</p>	6		12
<p>Тема 7. ЗМІСТ ОСВІТИ В ЗЗСО. Поняття про зміст освіти, вимоги до нього. Фактори, які зумовлюють зміст освіти. Теорії організації змісту освіти. Наукові вимоги до формування змісту освіти. Реалізація змісту освіти в сучасній школі. Поняття про Державний стандарт базової середньої освіти (2020). Методи і засоби навчання в закладі загальної середньої освіти.</p>	6		12
<p>Тема 8. ПОЗАКЛАСНА І ПОЗАШКІЛЬНА ВИХОВНА РОБОТА З УЧНЯМИ. КЛАСНИЙ КЕРІВНИК ЯК ОРГАНІЗАТОР ПОЗАКЛАСНОЇ ТА ПОЗАШКІЛЬНОЇ ВИХОВНОЇ РОБОТИ. Поняття про позакласну виховну роботу. Зміст позакласної виховної роботи та її форми. Позашкільна виховна робота: сутнісна характеристика поняття. Школа – провідна ланка в системі виховної роботи. Виховання дітей у сім'ї. Взаємозв'язок школи, сім'ї та громадськості. Класний керівник, його завдання і функції. Зміст, форми, планування й облік роботи класного керівника.</p>	6		12
<p>Тема 9. УПРАВЛІННЯ І КЕРІВНИЦТВО ШКОЛОЮ. МЕТОДИЧНА РОБОТА В ЗЗСО.</p>	6		12

<p>Наукові основи управління. Принципи управління ЗЗСО. Державні органи управління закладами освіти і їх повноваження. Органи громадського самоврядування у закладах освіти. Педагогічна рада школи та організація її роботи. Організація і зміст роботи директора школи та його заступників. Планування роботи школи, види планів. Завдання та зміст методичної роботи. Форми методичної роботи в ЗЗСО, їх характеристика. Самоосвіта вчителів. Особливості та зміст атестації учителів відповідно до Закону України «Про освіту». Організація допомоги молодому учителю. Впровадження у практику передового педагогічного досвіду. Система внутрішньошкільного контролю (загальна характеристика).</p>			
<p>Тема 1. РОЗБУДОВА НАЦІОНАЛЬНОЇ СИСТЕМИ ОСВІТИ ЯК ОДНЕ З ВАЖЛИВИХ ЗАВДАНЬ СУЧАСНОЇ ПЕДАГОГІКИ. НОРМАТИВНО-ПРАВОВА БАЗА СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ.</p> <p>Педагогіка як наука, її виникнення і розвиток. Об'єкт, предмет, функції та завдання сучасної педагогіки. Характеристика основних категорій педагогіки. Система педагогічних наук, зв'язок педагогіки з іншими науками. Загальна характеристика логіки і методів науково-педагогічного дослідження. Творці педагогіки як науки. Презентація визначних персоналей педагогічної науки (життєпис, педагогічні ідеї, праці): Я.А. Коменський, Й.Г. Песталоцці, Ж.Ж. Руссо, Дж. Локк, О.В. Духнович, К.Д. Ушинський, С.Ф. Русова, Г.Г. Ващенко, А.С. Макаренко, В.О. Сухомлинський. Концепція «Нова українська школа» як спроба реформування середньої освіти в Україні. Закон України «Про освіту»: найважливіші положення та відповідність сучасним освітнім викликам.</p>		4	8
<p>Тема 2. РОЗВИТОК, ВИХОВАННЯ І ФОРМУВАННЯ ОСОБИСТОСТІ.</p> <p>Основні поняття теми. Закономірності розвитку особистості. Головні фактори формування та розвитку особистості. Чинники, які впливають на формування</p>		4	8

<p>особистості. Вікова періодизація дітей і юнацтва.</p>			
<p>Тема 3. ПЕДАГОГІЧНА МАЙСТЕРНІСТЬ УЧИТЕЛЯ ЗАКЛАДУ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ І ВИМОГИ ДО ЙОГО ПРОФЕСІЙНОЇ ЕТИКИ.</p> <p>Учитель як організатор освітнього процесу у ЗЗСО і його функції. Закон України «Про освіту» (2017 р.) про права, обов'язки і гарантії педагогічних працівників. Зміст основних психолого-педагогічних компетенцій учителя сучасного ЗЗСО. Поняття про педагогічну майстерність учителя, її структура та рівні. Професійна етика вчителя як педагогічна дефініція. Поняття про педагогічну доброчесність. Стилі педагогічного спілкування. Педагогічний такт як узагальнений вияв стилю і спілкування вчителя з учнями. Педагогічна техніка у системі професійної майстерності учителя.</p>		4	8
<p>Тема 4. МЕТА, ЗАВДАННЯ ТА ЗМІСТ ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ В ЗЗСО.</p> <p>Виховання як процес цілеспрямованого формування особистості. Сутність, мета і завдання національного виховання відповідно до сучасних нормативних вимог. Виховання громадянина-патріота як головне завдання Концепції національно-патріотичного виховання дітей і молоді (Наказ МОН України № 641 від 16 червня 2015 року). Мета та завдання національно-патріотичного виховання відповідно до Концепції національно-патріотичного виховання в системі освіти України (2022). Закономірності виховання, їхнє значення у побудові виховного процесу. Принципи виховання як відображення закономірностей виховного процесу в школі; принципи національного виховання, їх коротка характеристика. Самовиховання – умова ефективності розвитку та формування особистості: суть, етапи, прийоми. Перевиховання: суть, принципи, функції, умови, етапи, прийоми. Основні напрями всебічного гармонійного розвитку особистості.</p>		4	8
<p>Тема 5. ПОЗАКЛАСНА І ПОЗАШКІЛЬНА ВИХОВНА РОБОТА</p>		4	8

<p>З УЧНЯМИ. КЛАСНИЙ КЕРІВНИК ЯК ОРГАНІЗАТОР ПОЗАКЛАСНОЇ ТА ПОЗАШКІЛЬНОЇ ВИХОВНОЇ РОБОТИ.</p> <p>Поняття про позакласну виховну роботу. Зміст позакласної виховної роботи та її форми. Позашкільна виховна робота: сутнісна характеристика поняття. Школа – провідна ланка в системі виховної роботи. Виховання дітей у сім'ї. Взаємозв'язок школи, сім'ї та громадськості. Класний керівник, його завдання і функції. Зміст, форми, планування й облік роботи класного керівника.</p>			
<p>Тема 6. ПРОЦЕС НАВЧАННЯ ЯК ГОЛОВНИЙ ЗАСІБ РЕАЛІЗАЦІЇ МЕТИ ОСВІТИ.</p> <p>Поняття про дидактику (суть, завдання, предмет і основні категорії). Процес навчання, його ознаки, функції, структурні компоненти. Закономірності, принципи і правила навчання. Зміст освіти і його основні компоненти. Поняття про Державний стандарт базової середньої освіти (2020). Методи і засоби навчання в закладі загальної середньої освіти.</p>		4	8
<p>Тема 7. ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАННЯ В ЗАКЛАДІ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ.</p> <p>Поняття про форми організації навчання, їх характеристика. Урок – основна форма організації навчання в школі. Визначні педагоги минулого й сучасності про урок як форму організації навчання. Вимоги до сучасного уроку. Позаурочні форми організації навчання у школі.</p>		4	8
<p>Тема 8. НЕСТАНДАРТНІ УРОКИ В СИСТЕМІ ФОРМ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАННЯ.</p> <p>Види нестандартних уроків. Методика підготовки до нестандартних уроків.</p>		4	8
<p>Тема 9. УПРАВЛІННЯ І КЕРІВНИЦТВО ШКОЛОЮ. МЕТОДИЧНА РОБОТА В ЗЗСО.</p> <p>Наукові основи управління. Принципи управління ЗЗСО. Державні органи управління закладами освіти і їх повноваження. Органи громадського самоврядування у закладах освіти. Педагогічна рада школи та організація її</p>		4	8

роботи. Організація і зміст роботи директора школи та його заступників. Планування роботи школи, види планів. Завдання та зміст методичної роботи. Форми методичної роботи в ЗЗСО, їх характеристика. Самоосвіта вчителів. Особливості та зміст атестації учителів відповідно до Закону України «Про освіту». Організація допомоги молодому учителю. Впровадження у практику передового педагогічного досвіду. Система внутрішньошкільного контролю (загальна характеристика).			
ЗАГ:	54	36	180

6. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Шкали оцінювання		
	університетська	національна	шкала ЄКТС
	90-100	відмінно	А
	80-89	добре	В
	70-79		С
	60-69	задовільно	D
	50-59		Е
	26-49	незадовільно (з можливістю повторного складання)	FX
	1-25	незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)	F
	Оцінювання здійснюється відповідно до: Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (Редакція 6) (введено в дію наказом ректора №309 від 19.05.2023 р.) ; Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора № 309 від 19.05.2023 р.) .		
Вимоги до письмових робіт	Письмові роботи пропонуються у формі тестових завдань, розміщених у системі d-learn та проєктних робіт. Терміни написання: денна форма – на парі, заочна форма – за 10 днів до сесії.		
Практичні заняття	Практичне заняття проводиться з метою формування у студентів умінь і навичок з предмету, вирішення сформульованих завдань, їх перевірка та оцінювання. За метою і структурою практичні заняття є ланцюжком, який пов'язує теоретичне навчання і навчальну практику з дисципліни, а також передбачає		

	попередній контроль знань студентів. Оцінка за практичне заняття враховується при виставленні підсумкової оцінки з дисципліни.
Умови допуску до підсумкового контролю	<ul style="list-style-type: none"> – оцінка за поточне тестування (10 балів); – оцінка за відповіді на всі основні та додаткові запитання під час аудиторних занять (15 балів); – оцінка за індивідуальне завдання (15 балів); – оцінка за самостійну роботу (10 балів). <p>Умовами допуску до підсумкового контролю є рейтинг 25 балів впродовж практичних занять (письмові роботи, усні відповіді).</p> <p>Умовами допуску до підсумкового контролю є рейтинг 25 балів впродовж практичних занять (письмові роботи, усні відповіді). Умови допуску до підсумкового контролю (екзамену) передбачають дотримання Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника.</p>
Підсумковий контроль	<p>Форма контролю: екзамен</p> <p>Форма здачі: тестовий контроль</p> <p>Підсумковий контроль здійснюється відповідно до Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника.</p>
7. Політика навчальної дисципліни	
Письмові роботи	<p>Письмові роботи пропонуються у формі тестових завдань, розміщених у системі d-learn, та проєктних робіт.</p> <p>Терміни написання: денна форма – на занятті, заочна форма – за 10 днів до сесії.</p>
Академічна доброчесність	<p>Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.</p> <p>Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідують лекції і практичні заняття курсу.</p>
Відвідування занять (відпрацювання)	<p>Організація освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті визначається Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора № 417 від 03.07.2023 р.) та Пропуски семінарських (практичних, лабораторних) занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Студент зобов'язаний</p>

	відпрацювати пропущене заняття відповідно до Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора № 309 від 19.05.2023 р.) .
Додаткові бали	Студент може отримати додаткові бали відповідно до Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора № 309 від 19.05.2023 р.) .
Неформальна освіта	Визнання результатів неформальної освіти відбувається відповідно до Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника .

8. Рекомендована література

1. Аймедов К.В., Бабієнко В.А., Сторож В.В. Загальна педагогіка та історія педагогіки: підручник. Київ: ВД «Слово», 2014. 352 с.
2. Актуальні проблеми розвитку вищої освіти: *навч.-метод. посіб.* / авторський колектив: Завгородня Т.К., Нагачевська З.І, Савчук Б.П, Стинська В.В., Стражнікова І.В., Єгорова І.В., Ковальчук В.М., Прокопів Л.М, Салига Н.М./ за заг. ред. В.Стинської, Л.Прокопів/. Івано-Франківськ, 2021. 400 с.
3. Андрюшина Л.Л., Каковкіна О.А., Кожедуб Т.Г. Загальні основи педагогіки в схемах. Дніпропетровськ, 2016. 160 с.
4. Бутенко Н.Ю. Комунікативна майстерність викладача: *навч. посіб.* Київ: КНЕУ, 2005. 336 с.
5. Васянович Г. Педагогічна етика: нач. метод. посіб. Львів: Норма, 2005. 344 с.
6. Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи: *підручник за модульно-рейтинговою системою навчання*. Рек. МОН., 2-е вид. К. : ЦНЛ, 2018. 384 с.
7. Волкова Н. Педагогіка: навч. посіб. Київ: Академія, 2003. 576 с.
8. Державний стандарт повної загальної середньої освіти. URL: <http://itzo.gov.ua/serednya-osvita/providdilemnya-zmistu-zahalnoji-serednoji-osvity/normatyvno-pravova-baza-pochatkovoji-osvity/>
9. Дичківська І. Інноваційні педагогічні технології: *підручник*. Київ : Академвидав, 2015. 304 с.
10. Зайченко І.В. Історія педагогіки: у 2 кн. Кн.1. Історія зарубіжної педагогіки. Київ: Видав. Дім «Слово». 2010. 624 с.
11. Збірник тестів з курсу «Педагогіка»: *навчально-методичний посібник* / За заг.ред. Л.Прокопів, В.Стинської / Авторський колектив: І. Єгорова, В. Ковальчук, Т. Паска, Л. Прокопів, Н. Салига, В. Стинська, І. Стражнікова. Івано-Франківськ, 2023. 230 с.
12. Карпенчук С. Г. Теорія і методика виховання: навч. посіб. Київ: Вища школа, 2005. 343 с.
13. Кондур О. С. Управління якістю освітніх систем в умовах глобалізації: теорія, методика організації, практика: *монографія*. Ів.-Франківськ : НАІР, 2018. 488с.
14. Концепція національно-патріотичного виховання дітей і молоді: Наказ МОН України від 16.06.2015 р. № 641 та Заходи щодо її реалізації. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/MUS24863>
15. Концепція національно-патріотичного виховання в системі освіти України: Наказ МОН України від 06.06.2022 р. № 527. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0527729-22#Text>
16. Концепція реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 р. №988-Р. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>
17. Кузьмінський А.І. Педагогіка: підруч. Київ: Знання, 2007. 447 с.

18. Кучерявий О.Г. Педагогіка: особистісно-розвивальні аспекти : навчальний посібник. К. : Видавничий Дім “Слово”, 2014. 440 с.
19. Малафіїк І.В. Дидактика новітньої школи : Навчальний посібник. К.: Видавничий Дім “Слово”, 2015. 632 с.
20. Максименко В.П. Дидактика : курс лекцій. Хмельницький : ХМЦНП, 2013. 223 с.
21. Максимюк С.П. Педагогіка : Навчальний посібник. К.: Кондор, 2005. 667 с.
22. Мартиненко С. М., Хоружа Л.Л. Загальна педагогіка. К., 2002. 176 с.
23. Омеляненко В.Л., Кузьмінський А.І. Теорія і методика виховання: навч. посіб. Київ: Знання, 2008. 415 с.
24. Освіта впродовж життя: зарубіжний досвід та національна практика: монографія / За заг. ред. Л. Прокопів, В. Стинської / Авторський колектив: Л. Прокопів, В. Стинська, Г. Білавич, Б. Савчук, І. Єгорова, В. Ковальчук, Ю. Москаленко, О. Гевко, С. Довбенко, Л. Бандура, І Завулічна, М. Олексюк, Т. Паска, С. Юрченко. Івано-Франківськ: НАІР, 2022. 288 с. ISBN 978-617-8011-39-0
25. Паска Т. Інноваційні методи навчання майбутніх вчителів в умовах гірської школи Українських Карпат. Цифрова освіта : зб. наук. праць / за ред. І. Цепенди та О. Будник. Івано-Франківськ: ПНУ ім. В. Стефаніка, 2021. С. 274–286.
26. Педагогіка: навч. посіб. / З.Н. Курлянд та ін. Харків: Бурун Книга, 2009. 304 с.
27. Педагогічна майстерність учителя: навч. посіб. / за ред. В. М. Гриньової, С. Т. Золотухіної. Харків: ОВС, 2016. 224 с.
28. Положення про загальноосвітній навчально-виховний заклад: Постанова Кабміну України від 29.08.2010 р. No 778 зі змінами, внесеними Постановою Кабінету Міністрів No 28 від 22.01.2014 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/778-2010-%D0%BF>
30. Положення про класного керівника навчального закладу системи загальної середньої освіти від 29.06.2006 р. URL: <http://novyibuh-gymnasium.edukit.mk.ua>
31. Про повну загальну середню освіту: Закон України від 13.07.2020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text>
32. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014р. URL: <https://docs.dtkr.ua/doc/1556-182>
33. Про освіту: Закон України від 05.09.2017р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>.
34. Прокопів Л. М. Інноваційні педагогічні технології: *навчально-методичний посібник*. Івано-Франківськ, 2020 .172 с
35. Сметанський М.І. Шахов В.І. Педагогіка : навч. посіб. Вінниця, 2006. 400 с.
- Супрун М. О. Педагогіка: підручник для духовних і світських закладів освіти. К.: КДА, 2018. 400 с.
36. Фіцула М.М. Педагогіка: навч. посіб. Київ: Академія, 2006. 542 с.
37. Чепіль М.М. Актуальні проблеми освіти: *навч.-метод. посібник*. Дрогобич: Ред.-вид. відділ Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка, 2012. 124 с.
38. Чепіль М.М. Педагогічні технології: *навчальний посібник*. Київ: Альма-матер, 2012. 224 с.
39. Якса Н. В. Основи педагогічних знань: *навч. посіб.* Київ: Знання, 2007. 358 с.

Викладач:

доктор філософії,
асистент кафедри педагогіки та
освітнього менеджменту ім. Б. Ступарика

Тарас ПАСКА